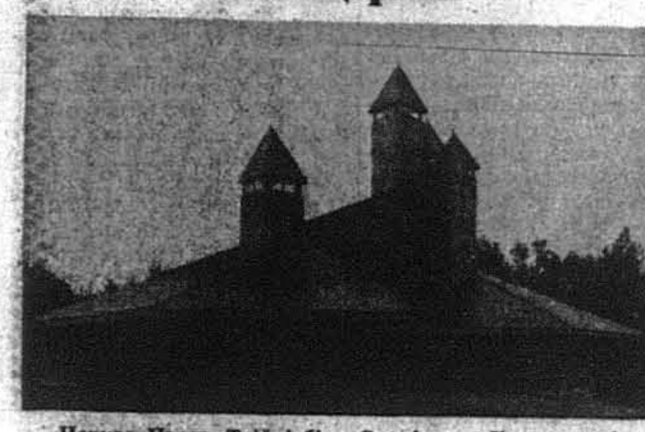
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 150. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 13-го СЕРПНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, AUGUST 13, 1975 No. 150. VOL. LXXXII.

В Кергонксоні відбудеться посвячення наріжного каменя нової церкви



Церква Пресв. Трійці біля Союзівки в Кергонксоні за проєктом архітекта інж. Радослава Жука.

Кергонксон, Н.Й. (О.С.) — Вже від приблизно двадцяти років, після придбання і влаштування оселі УНС „Союзівка" в околиці Кергонксону діє зорганізовано, хоч і маленька, українська громада. Після Союзівки, спершу там була створена Школа Українознавства, опісля Станиця Пласту, 89-й Відділ Союзу Українок Америки, а шість років тому ця ж громада розпочала реалізувати відважне діло — будову української католицької церкви Пресв. Трійці на відпущеній УНСоюзом площі біля в'їзду на Союзівку. Церква має служити українській громаді Кергонксону і гостям Союзівки цілий рік, а в часі вакацій буде місцем молитви для багатьох сотень вакаційників в цій околиці. Треба признати, що цю проблему (великої кількости людей в літі і меншої в зимі) фахово розв'язав, виготовляючи проєкт церкви, архітект інж. Радослав Жук.

Наполеглива праця кількох одиниць і жертвенність цілої громади довели працю над будовою церкви до сьогоднішнього стану. В неділю, 17-го серпня ц.р. о год. 10:30 перед полуднем Єпископ Стемфордської Дієцезії Владика Йосиф Шмондюк, в сослуженні пароха о. І. Мака та інших отців, відправить Архиєрейську Службу Божу, а опісля посвятить угольний камінь, який буде вмурований, разом з документами, у новобудову. Після вмурування угольного каменя в павільйоні „Веселка" на Союзівці відбудеться спільна трапеза з участю духовних осіб і громади.

Посвячення церкви пляновано на літо 1976 року і до цього свята підготовляється вже від сьогодні кергонксонська мала громада.

ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКВИ У САН ФРАНЦІСКО

Сан Франціско, Калі. — Парафіяльна Рада інформує, що в неділю, 7-го вересня ц.р. тут при вулиці 215 Сіллімен відбудеться торжественне посвячення української католицької церкви Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії, що його довершить єпископ Чікаґський Владика Ярослав Ґабро. Початок урочистостей год. 11-та перед полуднем.

МІННЕСОТСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВСТАНОВИВ ПРОГРАМУ ДОСЛІДІВ ПОСЕЛЕННЯ КАРПАТСЬКИХ РУСИНІВ В АМЕРИЦІ

Ст. Пол, Мінн. — Дослідний Центр для вивчення Історії Еміграції при Міннесотському Університеті, в якому вже від років міститься український відділ матеріялів до вивчення історії поселення та розвитку української спільноти в ЗСА, проголосив встановлення програми вивчення організованого життя карпато-русинів в цій країні. Програму створено на базі фінансової підтримки Католицької Церкви Візантійського обряду, очолюваної Митрополитом Стефаном Коціском та єпископами Михайлом Дудиком і Еміліяном Міґаликом, які пожертвували на ту ціль 12.500 дол. Цей фонд буде подвоєний такою ж дорівняльною дотацією Крайової Гуманістичної Фундації. В рамках праграми, якою відатиме Дослідний Центр університету, плянується мікрофільмування газет та журналів, видаваних карпатськими русинами, як рівнож інших джерельних праць та матеріялів, які стосуються історії поселення і розвитку карпато-русинів в ЗСА. Ці мікрофільми, сказано в повідомленні, будуть збережені в Дослідному Центрі і ними зможуть користуватися науковці, які займаються вивченням ролі етнічних груп в Америці.

Дослідний Центр рівнож проголосив встановлення шестичленної дорадчої комісії для цього проєкту. В її склад входять: д-р Павло Маґочі з Гарвардського університету, о. Реймонд Місуліч, канцлер дієцезії в Пассейку, Н. Дж., Едвард Касинець, бібліотекар Українського Дослідчого Інституту в Гарварді, о. Атаназій Пекар, ЧСВВ, о. Степан Веселенак, д-р Френк Ренкевіч, член Дослідчого Центру, який є рівнож адміністратором проєкту.

ПАНАХИДА ЗА СВ.П. ПРОФ. Д-РА ВАСИЛЯ СТЕЦЮКА

Союзівка (Л.К.). — У неділю, 9-го серпня, тут після Служби Божої в каплиці св. Володимира, парох Кергонксону о. Іван Мак відправив панахиду за чільного педагога св.п. проф. д-ра Василя Стецюка, який на цій виховно-відпочинковій оселі протягом 20-ох років був директором Курсів Українознавства і людиною, що старалася давати напрямні виховно-педагогічній праці на цих курсах. Як відомо, дружина покійного пані Квітка Стецюк, щоб вшанувати його пам'ять призначила одну повну стипендію в сумі 150 долярів для одного студента цих курсів та 50 долярів на нагороди за найкращі успіхи в науці.

СХОДИНИ ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІЯРХАТ

Ню Йорк. — Управа Відділу Товариства за Патріярхат Української Католицької Церкви інформує, що в четвер, 14-го серпня ц.р., о год. 6-й вечора відбудуться тут у приміщенні Українського Народного Дому при 2-й евеню інформаційні сходини, на яких учасники Українських Днів в Римі поділяться своїми враженнями з поїздки.

БАТЦ ЗАКЛИКАЄ ПРИПИНИТИ ТИМЧАСОВО ПРОДАЖ ЗЕРНА ДЛЯ СССР

Вашінґтон. — З уваги на те, що посуха в деяких частинах ЗСА спричиниться до дещо менших жнив кукурудзи, ніж було передбачено, секретар сільського господарства Ерл Батц у понеділок, 11 серпня, закликав американських експортерів зерна тимчасово припинити всі додаткові продажі для Совєтського Союзу. Заявляючи на пресовій конференції, що цьогорічний урожай кукурудзи все одно буде рекордовим, хоча меншим ніж сподівалося, секретар Батц додав, що його департамент часто перевірятиме ситуацію та що він надіється, що Америка в недалекому майбутньому зможе відновити продаж різного роду зерна для СССР. Совєтський Союз вже цього року закупив в ЗСА 9.8 мільйона тонн зерна, а Батц передбачає, що Москва мусітиме закупити ще додаткових 5 мільйонів тонн в Америці в недалекому майбутньому. Чи ЗСА продадуть це додаткове зерно буде вирішено десь у вересні, коли Департамент сільського господарства матиме ще точніші дані про цьогорічний урожай. Наразі існують всі вигляди, що жнива пшениці і кукурудзи будуть рекордові. Хоча Батц звертався до експортерів нібито з проханням наразі не продавати додаткового зерна для СССР, то це „прохання", як вказують коментатори, було в дійсності вимогою.

Під час пресової конференції секретар Батц заявив, що не погоджується з твердженням деяких осіб, зокрема з Артуром Бирнсом, головою Федеральної Ради Резерв, що дотеперішній і майбутній продаж зерна Совєтському Союзові спричинять високі підвишки в цінах харчових продуктів тут у ЗСА. Батц заявив, що ці підвишки будуть „незначні". Натомість інші урядові економісти і спеціялісти із приватного сектора вказують, що цей продаж вже в липні частинно спричинив 4.6-відсоткову підвишку в гуртових цінах сільськогосподарських продуктів.

Президент Форд відклав запляновану поїздку до Індії

Вашінґтон. — З огляду на те, що в Індії ще в червні проголошено „виїмковий стан" і що багато політичних опонентів прем'єр-міністра Індіри Ґанді находяться під арештом, а індійська преса під урядовою цензурою, президент Джералд Форд рішив відкласти „до неозначеного часу" свою запляновану поїздку до Індії. Про це рішення Президента повідомило кілька речників Білого Дому і Державного департаменту, додаючи, що візита відложена також тому, що президент Форд буде „дуже зайнятий" іншими справами. Хоча ніколи не було визначено дати поїздки Президента до Індії, то Білий Дім раніше натякав, що вона відбудеться на початку наступного року. Тепер виглядає, що не тільки поїздка до Індії, але також поїздка Президента до Пакістану буде відложена „до неозначеного часу", щоб не образити індійського уряду і народу.

Округа УНС Чікаґо й околиця заповідає наради

Чікаґо. — Окружна Управа Відділів УНСоюзу, головою якої є Михайло Ольшанський а секретарем Осип Панчишин, інформує, що в п'ятницю, 22-го серпня ц.р. о год. 7:30 вечора в Союзовому Домі при 843 Норт Вестерн евеню в Чікаґо відбудуться Окружні наради представників Відділів, у яких повинні взяти участь члени Окружної Управи і секретарі та інші урядовці Відділів: 17, 22, 33, 35, 51, 61, 100, 103, 106, 107, 111, 114, 118, 125, 131, 136, 139, 157, 176, 190, 220, 221, 243, 250, 259, 301, 335, 379, 395, 399, 423, 425, 452, 472, 499. У програмі нарад: обговорення організаційної праці, вирішення справ, пов'язаних з влаштуванням Союзового Дня, який має відбутися 21-го вересня, зустріч з новим обласним організатором Богданом Дейчаківським, який виголосить на зборах головну доповідь. У зборах візьмуть участь також д-р Мирон Куропась і інж. Анатолій Дорошенко — головні радні УНС.

ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ

Кергонксон, Союзівка. — На слідуючий місяць тут на відпочинковій Оселі УНСоюзу „Союзівці" в днях 20 і 21 вересня ц.р. відбудеться товариська зустріч бувших мешканців Мюнхену-Фюріхшуле і околиці.

ЗСА ЗГОЛОСИЛИ „ВЕТО" ПРОТИ ПРИЙНЯТТЯ ДВОХ В'ЄТНАМІВ ДО ОН

Об'єднані Нації, Н.Й. — У понеділок, 11 серпня, Даніел П. Мойніген, новий американський амбасадор до Об'єднаних Націй, на засіданні Ради Безпеки цієї міжнародної організації зголосив „вето" проти прийняття Північного і Південного В'єтнамів в члени ОН. Мойніген заявив, що ЗСА накладає „вето" з уваги на те, що минулого тижня Рада Безпеки не погодилася навіть розглядати аплікацію в членство Південної Кореї. Зазначуючи, що Америка досі ніколи не голосувала проти прийняття будь-якої країни до Об'єднаних Націй, а інші держави голосували, Мойніген сказав, що членство в цій міжнародній організації мусить бути „універсальне, а не селективне". Він натаврував „тоталітарні держави" за те, що голосують за прийняттям тільки тих членів, які їм подобаються, а відкидають аплікації всіх інших. Мойніген сказав, що ЗСА голосували б за прийняттям в члени ОН обох В'єтнамів, якщо б Рада Безпеки ОН не була відкинула подання Південної Кореї. Як відомо, „вето" ЗСА, які є постійним членом Ради Безпеки, автоматично відкинуло аплікації Північного і Південного В'єтнамів. В Раді Безпеки 13 держав, між ними Британія, Франція та Італія, голосували за пропозицією прийняти обидва В'єтнами до ОН, а проти заявилася Америка. Коста Ріка стрималася від голосування. Зголошуючи „вето" ЗСА, Мойніген сказав, що політична система даного кандидата не може бути критерієм на прийняття тієї держави до ОН, бо тоді ця міжнародна організація не зможе успішно функціонувати.

АНТИКОМУНІСТИЧНИЙ РУХ І ЗАВОРУШЕННЯ В ПОРТУГАЛІЇ ПОШИРЮЮТЬСЯ І ПОСИЛЮЮТЬСЯ

Лісбона, Портуґалія. — Неспокої і зудари між комуністами і католицьким населенням міста Браґа, яке лежить приблизно 30 миль на північ від Опорто і є другим найбільшим містом Портуґалії, продовжуються. В понеділок, 11-го серпня, сотні антикомуністів проламали кордон поліції і війська та вдерлись до бюра комуністичної партії і підпалили будинок. В наслідок цього зудару було поранених 30 осіб, чотири з них померли від тяжких ран, бо комуністи вживають пальну зброю і їм в цьому цілком не перешкаджають військові частини, які приділені для охорони будинків комуністичної партії. Демонстративні виступи католиків і відкриті зудари з комуністами та військовими частинами знайшли широкий відгук в світі, та причинились до поширення неспокоїв у північній частині Портуґалії. Провід Католицької Церкви рішений всякими доступними засобами відбивати удари комуністів, які ліквідують католицькі радіо - станції і пресу та відкрито виступають проти ієрархії Римо-Католицької Церкви, яка, мовляв, стоїть у проводі „контрреволюції".

Згідно з найновішими інформаціями з Лісбони, Провід Католицької Церкви в Портуґалії організує на середу, 13-го серпня ц.р., велику процу з участю кільканадцятьсот тисяч вірних до відпустової місцевості Фатіма, яка є найбільшим релігійним місцем португальців, а також християн цілого світу, щоб молитись за рятунок Портуґалії.

На півночі країни антикомуністи спалили комуністичні бюра ще у місцевостях Монсао і Панафіль. У деяких місцевостях комуністична партія мусіла піти у підпілля, щоб рятувати людей і майно від антикомуністичних активістів, які починають перебирати владу, головно у малих містечках і селах.

Антикомуністичний рух поширився також на військові частини. На наказ військового „тріюмвірату" було заарештовано і ув'язнено дев'ять високих старшин, членів „революційного руху Портуґалії", які, нібито закликали військо виступити проти теперішнього уряду ген. Ґонсальвеса. В групі арештованих знаходиться також колишній міністер закордонних справ майор Ернесто Мельо Антунес. Пресові аґентства інформують, що в багатьох військових частинах відбуваються протизаконні зібрання, на яких військовики протестують і обмірковують, як найкраще реаґувати проти арештів офіцерів - антикомуністів.

В ОТТАВІ ВІДБУВСЯ ПРОТЕСТ В ОБОРОНІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА



Валентин Мороз

Торонто. — Комітет Оборони Валентина Мороза інформує, що у зв'язку з тривожними вістками про загрозу переведення Валентина Мороза до психіятричної лікарні відбулося в днях 30-го липня і 1-го серпня ц. р. пікетування совєтської амбасади в Оттаві. З метою здраматизувати і звернути увагу на положення Мороза, двоє членів Комітету Оборони Валентина Мороза з Торонта та Монтреалю, одягнені в білих лікарських халатах, на яких був напис „КҐБ", проводили особу, зв'язану кафтаном (гамівною сорочкою) перед амбасадою. За цією трійкою інші несли високу абстрактну скульптуру „в'язня" і такі написи як: „Чи КҐБівські «психіятри» знищать Мороза?"

Дводенне пікетування відбувалося саме в час конференції Европейської Безпеки в Гельсінках з метою підкреслити, що декларації цієї конференції не матимуть жадного значення, коли Мороз та інші політв'язні дальше запроторені в совєтських тюрмах. У вечірні години 1-го серпня пікетування перетворилося в демонстрацію, коли близько сто українців з Оттавської громади прилучилися до пікетування. Радіо і преса Оттави, як і всеканадське пресове аґенство „Кенедіян Пресс" інформували про цю акцію і помістили знімки пікету.

Два дні перед пікетом, і перед виїздом на конференцію в Гельсінкі прем'єр Канади Трудо одержав телеграми з поверх 4,000 підписами з вимогою його інтервенції в справі нової загрози для Валентина Мороза. Підписи до довжелезної телеграми були зібрані у відносно короткий час по цілій Канаді заходами Комітету Українців Канади і Комітетів Оборони Валентина Мороза.

Після пікетування в Оттаві Комітет проголосив, що звертатиметься до ширших кіл канадських психіятрів і лікарів, щоб вони на своїх і міжнародних форумах вислали протест проти заплянованого КҐБ „лікування" В. Мороза.

Розпочався вишкільний табір СУМА

Елленвіл, Н. Й. (в. л.) — Минулої неділі, 10-го серпня ц. р. тут на Оселі СУМА офіційно відкрито тритижневий вишкільний табір СУМА для виховників 1-го ступеня і впорядників 1-го і 2-го ступенів. Табір, який відбуватиметься під кличем „За Бога й Україну до перемоги", відкрив о год. 4-ій по полудні Мирослав Шміґель, голова Головної Управи СУМА, в присутності голови Головної Виховної Ради мґра Є. Гановського і багатьох членів ГУ. Він зокрема відмітив важливість виховання сумівської молоді у теперішніх часах, коли в Україні московські поневолювачі нищать не тільки українську мову, але також усі здобутки культури і її носіїв. До зібраних курсантів коротко промовляли ще Іван Кобаса, який також представив виховників, і командант табору К. Василик. Команду цьогорічного вишкільного табору у якому беруть участь 146 осіб, очолює голова Осередку СУМА в Ню Йорку і довголітній сумівський діяч Корнель Василик. Кромі нього, до команди входять: Марія Барна — писар, Ігор Зварич — бунчужний, Андрій Прядка — кошовий юнаків й Ірина Данилів — кошова юначок. Склад виховників творять: мґр Іван Кобаса — головний виховник, проф. Зенон Саган, Богданна Сидор-Чарторийська, мґр Євген Гановський, Аскольд Лозинський, мґр Анна Лавро, Надя Лякун, проф. Роман Левицький, Роман Зварич.

Крім навчання в клясах, Головна Управа, в порозумінні з командою і виховниками, запланувала влаштувати цілий ряд дискусійних вечорів з участю українських науковців, мистців, музикологів, журналістів тощо. Таборовики відбуватимуть також прогулянки і виїзди до сусідніх таборів, видаватимуть таборовий журнал, зорганізують таборове радіо, займатимуться організованою спортовою діяльністю, відбуватимуть показові лекції тощо.

Табір триватиме до 30-го серпня і закінчиться кінцевими іспитами. Потім таборовики візьмуть участь у триденному великому сумівському Здвизі, який відбудеться в цьому році в днях 30, 31-го серпня і 1-го вересня під час довгого вікенду з нагоди Свята Праці.

Імпрези на Союзівці минулого тижня

Союзівка (Л. К.). — У середу, 5-го серпня о год. 8.30 вечора, тут у павільйоні „Веселка", відбувся вечір молодих талантів. Прибули також з Філядельфії сестри Маруся і Орися Штинь-Гевко, виконуючи ряд пісень при фортепіяновому акомпаньяменті Оксани Борбич, акордеоні Стефка Касіяненка і бандурі — Теодора Сенчишина, який також заграв на бандурі соло. Клясичний танок, власної композиції, виконала Оля Піскор, балерина зі школи Роми Прийми-Богачевської. Танцювали також Діяна і Ненсі Медвідь, Дженіфер Гуссей, Галя і Лік Петрик та Надя Юрків. Після програми, у залі павільйону, відбулася забава при звуках оркестри Союзівки, співі Марусі і Орисі Штинь-Гевко та гри на акордеоні Стефка Касіяненка.

У четвер, 6-го серпня о год. 6.30 вечора, у павільйоні „Веселка" управа Союзівки влаштувала, третій з черги, „Гуцульський вечір". У програмі виступали Маруся і Орися Штинь - Гевко, вокально -музичний ансамбль Союзівки „Соловейки", виконавши низку гуцульських пісень, та бас-баритон Стефан Шкафаровський. На сопілці грав Іван Дума, на трембіті Юліян Микита, а на акордеоні Олександер Худолій. Цього ж самого вечора, о год. 9.30 доповідав головний радний УНСоюзу, д-р Ми-

(Закінчення на стор. 3-ій)

„МИ ХОЧЕМО ВЧИТИСЯ ГОВОРИТИ ПО-УКРАЇНСЬКИ" — ГОЛОВНЕ БАЖАННЯ КУРСАНТІВ НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка (Л.К.) — У вівторок, 5-го серпня ц.р., тут у віллі „Львів", на виховно-відпочинковій оселі Українського Народного Союзу, під дирекцією Христини Принади - Демиденко і в учительськім складі Віри Зельвак, Михайла Бурика і Любови Мостової відбувається навчання на Курсах Українознавства, директором яких протягом попередніх двадцяти років був померлий цього року св.п. проф. д-р Василь Стецюк. Після вступних іспитів розподілено 31 курсантів на три групи: англомовну, українську — менше заавансовану і українську заавансовану групу. Кожна група має учителя - опікуна, який не тільки на лекціях допомагає учням вивчати такі предмети, як українська мова, література, історія, мистецтво, спів і танки, але й старається поза клясами, під час відпочинку і розваг, допомагати правильно говорити по-українськи. Народні танки навчає Володимир Бакад, а лекції співу подає



Відкриття Курсів Українознавства на Союзівці. На фото (зліва): учителі Віра Зельвак, Любов Мостова, Михайло Бурик, управитель Союзівки Володимир Квас, головний касир УНСоюзу Уляна Дячук, головний радний УНСоюзу д-р Мирон Куропась і директорка Курсів Христина Принада-Демиденко. Поза ними — курсанти

Оксана Борбич. Виклади на тему культури (6 лекцій) провадить Слава Ґеруляк; вони включають загальну історію українського мистецтва, фолкльор, музику, українську мітологію, а також мисткиня провадить показові лекції кераміки. Вільні хвилини від зайнять учні проводять час на тенісових кортах, басейні і відбиванковій площі. Минулого тижня курсанти відбули орієнтаційну прогулянку, запізнаючись з тереном Союзівки і приходили на забави, що відбувались у павільйоні „Веселка". Заплановано ще ряд прогулянок до української Будівлі УНСоюзу і видавництва „Свободи" в Джерзі Сіті, до Гантеру і до Військової Академії у Вест Пойнті. Протягом трьох днів минулого тижня курсанти слухали вик-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЄВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Час минає, робота чекає

Багатьом з нас здається, що це тільки „вчора" почалися цьогорічні вакації з притаманними для них опорожнілими вулицями міст під час кінців тижня, натомість рухом і активністю по наших вакаційних оселях, таборах вільної від шкільної науки молоді, відпустками від праці та подібними вакаційними благодатями. Але, пройде ще коротких три тижні і Свято Праці в понеділок 1-го вересня започаткує новий сезон багатьох активностей, як уже „звичайних" чи „традиційних" в такому часі, так і нових, подиктованих не тільки часом і „обставинами", але й потребами.

До наших „звичайних" завдань з початком кожнорічного осіннього сезону належить у першу чергу відповідне „урухомлення" багатьох наших установ та інституцій, в першу чергу поширення і поглиблення мережі нашого рідного шкільництва, плянування і підготова всіляких традиційних імпрез, збіркові кампанії Народного Фонду УККА та доповнювання багатьох інших фондів тощо.

З нових активностей в недалекому вже новому сезоні на нашу максимальну увагу і найширшу активність заслуговуватиме без сумніву вже—на превеликий жаль — спізнена і досить занедбана участь у відзначуванні 200-річчя Американської Незалежности та досі майже цілком ігнорованого 100-річчя нашого поселення в цій країні. Очевидно, що тепер не час на міркування чи критику зробленого чи незробленого. Головне — змобілізувати всі наші сили і ресурси та використати всі можливості, наші і загальні, щоб при цій великій нагоді 200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя нашого поселення в цій країні записати в історії Америки та зайняти в ній відповідне місце.

Чергова справа, що вимагатиме нашої найбільшої уваги, плянування та активности, це допомога нашому народові в його змаганнях у новій, після-гельсінкській ситуації. Ми були проти підпису президента Форда під гельсінкським „остаточним документом", бо вважали і дальше вважаємо його за ніщо інше, як підступ большевицьких верховодів, щоб здобути бодай моральну апробату Заходу на їхні розбишацтва. Але, документ підписано і тепер нам треба робити все можливе, щоб перекреслити, або бодай зменшити шкоду, вчинену підписом того документу.

Правильна оцінка

Відомий журнал „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" у своєму виданні за 11 серпня цього року помістив дуже влучний редакційний коментар на тему недавньої вершинної конференції в Гельсінках та підписаної там т. зв. Европейської Декларації. Автор коментаря, Говард Флігер, перестерігає Захід, зокрема американців, щоб не покладали великих надій на те, що підписання цієї декларації Брежнєвим спричиниться до будь - яких полегш в самому Совєтському Союзі, або до дійсних змін в закордонній політиці Москви. Навпаки, — пише автор коментаря, — в час, коли совєтські верховоди говорять багато про потребу „детанту" між Заходом і Сходом, то в самому СССР ще більше посилюються репресії проти інакомислячих, ще більше обмежується можливості еміграції, ще більше ізолюється населення проти впливів із Заходу, хоча Европейська Декларація містить постанову про „вільний обмін ідеями та людьми". В дійсності — пише Говард Флігер — старання впровадити постанову про вільніший обмін ідеями та людьми в життя верховоди СССР трактуватимуть як „ідеологічний саботаж". Що стосується закордонної політики Совєтського Союзу, то ані Европейська Декларація, ані покликування на потребу „детанту" не стримають Москви від спроб поширити комунізм в інших країнах, наприклад, в Португалії, чи від старань здобути стратегічну мілітарну перевагу над ЗСА.

Коментатор заявляє, що СССР є останньою імперією в світі, яка надалі залишається серйозною загрозою для Америки і її союзників, та що в час, коли всі попередні імперіяльні потуги, як Британія, Франція, Голляндія позбулися своїх колоній, то Совєтський Союз скріплює свою контролю над нібито самостійними державами Східньої Европи, які в дійсності є колоніями Москви, окупованими в час Другої світової війни. Він пригадує, що протягом останніх 22-ох років кремлівські верховоди чотири рази збройною силою придушували спроби країн Східньої Европи хоч частинно виявити свою незалежність та що навіть нині в цих країнах Москва держить понад 30 дивізій свого війська.

Говард Флігер твердить, що підписанням Европейської Декларації західні держави фактично визнали гегемонію Москви над країнами Східньої Европи, як також прийняли до відома зміни в кордонах, які наступили в цій частині світу під час і після Другої світової війни, як також прийняли до відома включення в СССР Литви, Латвії та Естонії.

Редакційний коментар в журналі „Ю-Ес Нюз енд Ворлд Ріпорт" є ще одним правильним ствердженням, що вершинна конференція в Гельсінках і підписана там Европейська Декларація, становлять концесії Заходу, а здобутки Совєтського Союзу. Коментар правильно відмічує, що совєтські лідери цілком не плянують вводити в життя постанов Декларації щодо людських і національних прав, вільнішого обміну ідеями та людьми. Першим доказом, що Москва не дотримається тих постанов може послужити факт, що хоча в Декларацію вміщено точку, що закордонні кореспонденти матимуть право одержувати постійні візи, то коли кілька днів тому американські та інші західні кореспонденти в Москві звернулися в справі таких віз до совєтського міністерства закордонних справ, то одержали відповідь, що такі візи можуть бути видані тільки на підставі спеціяльних двобічних домовлень між СССР і урядами окремих держав, а закордонні журналісти наразі далі мусять користуватися візами, які дозволяють на одноразовий приїзд і виїзд із Совєтського Союзу.

ВАТИКАН І НАШІ ПОЛЬСЬКІ СУСІДИ

ВІД РЕДАКЦІЇ: „Вісті з Риму", бюлетень Українського Пресового Бюра, що — як відомо — часто віддзеркалює опінію Блаженнішого Патріярха Йосифа, опублікували у своєму виданні з 10-го липня ц. р. статтю: „Наші сусіди — у східньому бльоці комуністичних країн та в західньому плюралістичному суспільстві". Нижче передруковуємо цю статтю як з уваги на подані в ній інформації, так і на коментарі до них.

1

(УПБ). — Склалося так із волі Божого Промислу, що український та польський народи є сусідами. Сусідами також є християнство обох народів і їхні Церкви. Тому зрозуміло, що в обох народів повинно існувати зацікавлення, що діється за межею, яка їх ділить. Нас, українців, цікавить перш усього церковне життя наших польських сусідів. Саме в останньому часі відбуваються там події, які бодай посередньо заторкують і нашу помісну Церкву.

Спільне обом народам є те, що від початку християнства на землях обох народів християнство та Церква тісно сплелися з народом, його духовою культурою, його історичною долею, його звичаями і його національними аспіраціями. І цей феномен треба вважати позитивним і творчим у розвоєвих процесах обох народів. Різниця тільки в тому, що християнство українського народу було і є християнством східнім, християнство польського народу — західнім. Таке положення може бути незвичайно цінним, якщо правильно розуміти саме християнство і природу вселенської Христової Церкви; воно може бути також трагічним для сусідуючих народів, якщо людські мозки неспроможні, або й неохочі дивитися на сусіда з погляду вселенського християнства, а оцінюють його тільки з точки зору вузького загумінку. Тоді постає причина до суперечок, ненависти, ворожнечі і ламання заповітів Божих і Христових. Якщо в такому положенні пристрасної конфронтації зачнуть встрявати сторонні, часто обом сусідам ворожі сили, тоді над обох сусідів насувається грізна хмара, блискавиці та громи якої вбивають обох сусідів...

Вважаємо потрібним пригадати ці істини, щоб у дальшому розуміти наші оцінки деяких подій, які діються на наших очах і які для нас, українців, сусідів польського народу, мають свою вимову.

Це, найперше, пожвавлена дипломатична акція ватиканських кіл і Римської апостольської столиці у стосунку до Польської Демократичної Соціялістичної Республіки та до Католицької Церкви в Польщі. Ця акція вкладається логічно і консеквентно в політично-дипломатичну концепцію, за якою є новітня церковна концепція Ватикану й Римського апостольського престолу, що її вони проводять вже від довшого часу. Зовнішнім виявом тієї концепції і її практичного здійснювання є поїздки ватиканських достойників до Москви, Будапешту, Београду, Варшави, а в недавніх днях — до східнього Берліну. Визначнішими достойниками в цих акціях є монсеньйори й кардинали, як Казаролі, Віллебрандс, Keніг, Райт, Сірі, Карпіно, в останньому часі Поджджі і кард. Баджджо, й інші менше, мало, або й зовсім невідомі.

З уваги на те, що ці поїздки та розмови прикриті секретними печатями, про їх зміст, досягнення чи невдачі мало вісток дістається на світло денне. Тому й не диво, що оцінка тих акцій з боку тих, які стараються їх зрозуміти й насвітлити, а ще більше тих, яких доля, а часто й „бути, чи не бути" залежить від успіху чи неуспіху так на широко закроєного задуму, що ця оцінка різна й контроверсійна. Українці, Україна і Помісна Церква митрополії Київо-галицької та всієї Руси не є підметом у цьому задумі; їх розглядається, як можна спостерігати й заключати, тільки як ціну. Підкреслюємо, ціну, що євангельськими словами по змісті є „ціною ціненного".

В теперішній Польщі положення дещо інше. Про людське око самий її комуністичний уряд користується деяким, призначеним йому комуністичною централею, простором, що нагадує золоту клітку, в якій птиця може перескакувати з одного місця на друге, а навіть „милозвучно" заспівати. Тому й Церква, спаяна однодумністю ієрархії, духовенства і мирян, на ґрунті свого історичного патріотизму, без сумніву, може втішатися релятивною волею, але про межі цієї волі рішає хтось інший, часто скритий - анонімний, хоч такий дійсний, приявний. Це межі простору у клітці.

Ось так дивимося на поїздки в останньому часі двох церковних достойників, архиєп. Поджджі і кард. Баджджо. Польська преса слідкує за цими поїздками і звітує про них досить обширно. Обидві ці поїздки тісно в'яжуться з поїздкою монс. Казаролі, що їх попередила. Ця перша поїздка

(Продовження на стор. 4-ій)

Степан Женецький

НОВА ЯПОНІЯ

6-го серпня 1945 року американці кинули першу в світі атомову бомбу на місто Гірошіма в Японії, вбиваючи десятки тисяч населення; після того кинули другу атомову бомбу на місто Нагасакі, знову вбиваючи десятки тисяч японців. В наслідок того атомового бомбардування Японія скапітулювала 14-го серпня 1945 року, закінчуючи цим Другу світову війну.

У зв'язку з 30-ою річницею капітуляції Японії, в західній, а зокрема в американській пресі появилося багато статтей і коментарів про сучасну Японію. Коментатори обговорюють питання, який вплив мало атомове бомбардування і безумовна капітуляція, що в слід за ним наступила, на гордий, амбітний і войовничий народ, яким був до Другої світової війни японський. Обговорюють також питання, яка це Нова Японія постала на попелищах і згарищах тієї війни?

Скапітулювавши 14-го серпня 1945 року, Японія перший раз у своїй історії програла війну і піддалася Америці. Сьогодні Друга світова війна — це тільки трагічна пригадка для японців старшого покоління, а для більше ніж половини 110-ти мільйонового японського народу, тих, що народилися вже після капітуляції, — це вже тільки історія.

Сучасні японці, пишуть американські спостерігачі, не турбуються своїми минулими помилками і не чуються обтяженими провиною започаткування Другої світової війни. Японія ані не шукає прощення провини за неї у своїх противників, ані теж противники такого прощення від японців не вимагають. Японці засудили мілітаризм і тепер голосно заявляють, що вони є гарячими прихильниками миру і спокою.

Проте закордонні спостерігачі пишуть, що в розмовах з японцями з усіх верств, — чи то в многолюдних містах, чи серед мешканців спокійних сіл, — виявляється, що пацифізм і самозадоволення японців пов'язані з непевністю і недовір'ям відносно життьового напрямку, що його обрано тепер, та майбутнього шляху, що лежить перед Японією.

Багато японців не є цілком задоволені сучасною Японією. Вони турбуються інфляцією і занечищенням природи, критикують свій, це вони називають, японський „інстинкт череди", журяться наростаючим матеріялізмом японських національних вартостей

Серед японських патріотів існує незадоволення, що Японія не здобула собі міжнародного статусу і впливу. Дехто з японців вбачає невдачу свого народу в посіданні ще перед Другою світовою війною двох японських національних вад — зарозумілости і меншовартости. „Комплекс нашої меншовартости супроти Заходу є незнищимий, — заявив один японець американському журналістові. — Це є частиною нашого національного характеру бути слабими супроти сильніших, а сильними супроти слабих".

Ставлення до ЗСА

Дуже цікавим є ставлення сучасних японців до Америки, яка на протязі 30-ти років змінювала свою поставу супроти Японії: із завойовника — на протектора, пізніше на партнера, а тепер — на суперника - конкурента в міжнародній торгівлі.

Багато японців привітали те нове, що запровадили ЗСА в Японії на протязі окупаційних років 1945-1952, як, наприклад, земельну і виховну реформи, нову японську конституцію та права для жінок. Ці зміни втрималися, і сьогодні їх уважається за фундаменти Нової Японії. Коли ж ідеться про загальне ставлення японців до ЗСА, то в основному воно є без крайностей „за" чи „проти", без гострого виявлювання ненависти чи вдячности.

Один студент так схарактеризував ставлення японців до ЗСА: „Американці не довіряють нам уповні, вони бояться, що Японія і Китай, дві жовті нації, можуть заблизько до себе наблизитися. Відчуваю, що теорія „жовтої небезпеки" все ще є живою у ЗСА".

Більш поміркованy оцінку японсько - американських відносин дав один вищий державний урядовець: „Немає гарантії, що американсько - японське партнерство буде вічним. А зокрема тоді, якщо Японія буде далі надіятися на американську щедрість, а сама буде здержуватися від виконання міжнародних повинностей".

В основному, мало японців вірить, що в недалекому майбутньому дійде до розриву між ЗСА і Японією.

Щождо вияву симпатії, то Америка є однією з трьох націй, після Швайцарії і Франції, що їх подивляють японці.

Економічні досягнення

В економічному розвитку Нова Японія має велетенські досягнення. Сьогодні Японія займає ч. 1 серед світових продуцентів кораблів, ч. 2 в продукції авт, ч. 3 в продукції сталі. Двобічна торгівля в минулому році виносила 117 більйонів дол. Національний прибуток становив 439 більйонів дол. Правда, це є одна третя національного прибутку ЗСА, але Японія стоїть дуже близько до національного прибутку Совєтського Союзу, який займає 2-ге місце в світі. Заробіток на голову виносив у тому самому часі 3.500 дол., — надзвичайно висока цифра для азійської нації, — в порівнянні 5.800 дол. у ЗСА.

Із-за успішної міжнародної торгівлі, а вслід за тим і добрих заробітків дев'ять із десяти японців зачисляють себе тепер до „середньої кляси".

Але дехто в Японії уже стали турбуватися великим зростом добробуту, бо країна, твердять вони, посвячує свої національні інтереси для особистих користей. Вони побоюються, що японці стають „невільниками матеріяльної цивілізації".

„Якщо ми будемо так далі ганятися за матеріяльною наживою, — перестерігають розумні японці, — то про нас будуть думати, що Японія — це нація грошоробів, зацікавлених тільки у великих зисках".

Один член японського Парляменту сказав, що „більшість чужих націй думають, що японці все зроблять за гроші. Нас не шанують і нам не довіряють інші народи, тому ми не маємо впливу в міжнародних справах".

Зворот до мілітаризму

Чужинецькі спостерігачі стверджують, що в останньому часі зайшли великі зміни в думанні як серед молодих, так і старших японців, відносно військової безпеки Японії, про яку 30 років майже ніхто не турбувався. Тепер для багатьох японців поворот до мілітаризму не вважається чимось „не до подумання", як це вважалося досі. На цю зміну ставлення японців до оборони своєї країни вплинула в першій мірі ситуація, яка витворилася в Азії після закінчення В'єтнамської війни. Зокрема загроза нових конфліктів на Далекому Сході, головним чином у сусідній Кореї, сильно загострила небезпеку для Японії. Щойно тепер, як ні-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Мирон Сурмач

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА КОЛОМИЙКА

Наші господині навчилися все тримати в порядку і чисто. Газети ні книжки не можна залишити на столі, бо що скажуть люди. Таким способом не одна добра річ, як книжка, газета, платівка, загинула. Господиня збирає все зі столу і ставить в кут, або таки кидає до смітника.

Як лиш зачали виробляти радіо, телевізії, довгограючі платівки, то всі давніші 10-ти цалеві платівки пішли в кут. Нема різниці, які популярні вони були, скільки приємних годин пересиділося коло них. Є щось нове — то старе йде геть! Не робить різниці, хто його скомпонував, хто його награв або наспівав. В американській Конгресовій Бібліотеці у Вашингтоні, де все збирається для історії, дуже зацікавилися українською музикою і піснями. Там працює наш земляк, пан Максимюк, котрий вже давно, здається, став першим найбільшим колектором українських платівок. Напевно він мав нагоду там свої платівки показати і порівняти з іншими.

Як там не було б, Дик Спатвуд, головний координатор архівів Конгресової Бібліотеки, закликав мене, чи міг би я йому дозволити переглянути пивницю Сурми, де ще є залишки давніх платівок (бо я не маю нервів щось своє викидати). Пан Спатвуд приїхав і вибрав 600 платівок, кожна інша. Так їх там в Вашингтоні полюбили, що маю замовлення ще на 1,200. Крім того з Гельсінкі, Фінляндія надійшло таке саме замовлення на наші давні 10-ти цалеві платівки. Навіть має приїхати з Фінляндії спеціяліст від народної музики, відвідати Сурму й дістати повні відомості про всіх тих музикантів і співаків, що творили цю музичну історію від 1910 до 1945 (аж поки не появилися танго).

Цікаво мені, чи колись хтось буде питати за тими піснями і танцями, що появились по Другій світовій війні: всі ті модерні танці, свінги, чача тощо, що стали дуже популярні, а нашу рідну коломийку відсунули геть в кут від себе. Не знаю чому я зовсім не захопився тією новою появою, чи не тому, що належу до старої іміграції, і в мене таки не затерлася своя рідна крайова натура. Як слухаю коломийку, то душа справді вискакує із сердейка. Навіть з зажмуреними очима, як грає коломийка, можу бачити танцюючі особи, що літають, як метелики в полі. Мені приємно послужити тепер американській Конгресовій Бібліотеці, як рівнож Державній Бібліотеці у Фінляндії. Може з того хтось колись скомпонує прекрасну українську рапсодію, або таки симфонію. Про це вже мріяв і працював над цим проф. Павло Печеніга Углицький. Навіть вже дещо вибрав з народних мотивів, як „Аркан" і „Гуцулку", що входять в його оперу „Відьма". Тепер, вибачте, що позволю собі закінчити словами з нашого дорогого гимну „Ще не вмерла Україна" з трошки зміненими словами „Ще не вмерла коломийка".

ОЛЬГА МАК

ІСТОРІЯ ПОЛОВИНИ ВИШИВАНОГО РУШНИКА

7

Їдальня знаходилася недалеко від нашого гуртожитку, у вузесенькому немощеному провулочку у старому - престарому бараці. Кухарки ходили в чистеньких фартухах, пов'язані тісненько хустинами, кухню тримали настільки взірцево, наскільки можна було в тих обставинах тримати, старанно вишкрябували столи, вишуровували лавки і за кожною роздачею їжі мили повищерблювану підлогу. Але це останнє помагало мало, бо всі відвідувачі наносили на взутті червоного, багатого на залізну руду болота і витоптали поміж столами такі „хідники", що їх можна було зняти хіба гемблем.

Зливу в їдальні не було, вірніше, був найпростіший — просто з порогу кухонних дверей. Помиї завертали за ріг їдальні і текли собі провулочком у той бік, звідки саме треба було у провулок заходити. Але біля ґанку їдальні через цей потічок лежала кладкою перекинена дошка. У менше дощові дні нею можна було переходити досить безпечно, але коли до помий доливалася вода з неба, дошка під надто енергійними кроками зголоднілих клієнтів вгиналася і чвиркала на обидва боки мало приємною рідиною.

Перший день чи два я все ж була їдальнею дуже вдоволена. Харчі готувалися чисто, зі свіжої городини, давали їх подостатком, та ще й у борг на майбутню виплату. Чого ж можна було бажати більше жінці, звільненій за геніяльною вимогою товариша Леніна від кухні?

Але, бачите, людина так уже сотворена, що ніколи не вдоволяється тим, що має. І я також людина. На третій день їда мені видалася дуже млявою, на четвертий день я її вже взагалі не могла їсти, на п'ятий мені зробилося млосно від самого запаху з кухні, а на шостий я вже навіть у провулочок не могла увійти. На самий лишень вид помийної річечки мене вернуло, а дух всередині їдальні впливав на мене приблизно так, як запах часнику на Дракулу.

Чоловік мій був стурбований, чоловік був зажурений і пригноблений. Він мене вмовляв, заохочував, переконував і доводив, що саме тепер я не можу ходити голодна, що мушу їсти. Я була з ним згодна, я також думала, що „тепер" мені не пошкодило би бодай вряди-годи щось і з'їсти, але їсти не могла. Вогкі стіни їдальні, насяклі запахом капусти, буряків і гарбуза, робили мені в шлунку таку бурхливу безкровну революцію, що я мусіла затикати ніс і дихати ротом, як викинена з води риба. Тоді чоловік з видом розкаяного злочинця мерщій глитав свій обід, закушував моїм і ледве встигав мене дігнати, коли я вискакувала з осоружної їдальні.

Я поверталася до нашої холодної кімнати злюща й нещаслива, готова проміняти всі обіцяні зорі з неба за мисчину молошної каші, та, на жаль, такі товарообміни не були дуже в моді.

Грошей у нас не було. Час від часу, правда, мій чоловік десь умудрявся розколупати пару рублів, і тоді я йшла на базар купувати собі пляшину молока чи пару склянок ряжанки. Це вже — виключно для себе. По-перше тому, що чоловік того нізащо не прийняв би, а, по-друге, тому, що він усе ж таки їв у їдальні. А я згодом і ходити до неї відмовилася.

На маленькому базарі все ж можна було дещо купити. Є такі люди, які завжди і при всіх обставинах уміють щось продавати. Отже і в Кривому Розі продавали молоко, молошні вироби, яєчка, почищені і порозрізувані на шматочки кури, продавали якісь крупи на склянки, продавали картоплю і пайковий житній хліб. Усього цього було мало, все було дуже дороге, але хто мав гроші, міг купити.

Найнеприємніше видовище представляли державні м'ясні ятки. Там на закривавлених дощаних полицях зранку лежало по кілька страшних облуплених коров'ячих голів з повирізуваними язиками, повидовмуваними мозками. Думаю, ради державної безпеки, бо в Совєтському Союзі ні мозки ні язики великим довір'ям уряду ніколи не втішалися. Може, навіть і коров'ячі, може, навіть і в повідрізуваних головах... Ті голови дивилися несамовитими поглядами притьмарених смертельним жахом очей і хижо шкірилися здоровенними, почорнілими при коренях зубами. Виглядали мученицьки, моторошно і бридко, але люди все ж їх розкуповували і щось із них робили. Утилізація решти корови належала до державних таємниць і була засекречена не менше, ніж, наприклад, у теперішні часи атомова бомба чи Лейзерове проміння. Фляки, печінки, нирки і легені — одним словом „бебехи" чи „бебешки" частинно діставалися різникам, а безмозкі і без'язикі голови та часом і ратиці потрапляли у вільний продаж для щасливих совєтських громадян, щоб їм було жити ще краще, ще веселіше, як сказав найгеніяльніший з геніяльних.

Але я, на жаль, з такої великодушности скористати не могла. Коли б таку голову й купила, то не мала б де її зварити. А втім, що з такої голови можна було зробити і як її їсти? Зварити разом з тими нечищеними почорнілими зубами, чи спочатку занести її до дентиста?

Коротше сказавши, я голодувала.

Та одного дня ледве всунувся у двері мій чоловік, зігнений майже вдвоє під тягарем великого кропив'яного міха.

— Що це таке? — здивувалася я.

— Морква. Засіяли цілий лан, зібрали, а тепер не мають куди подіти й роздають усім бажаючим викладачам і студентам. То і я взяв. Морква ж дуже корисна і багата на вітаміни.

— І що ж ми з нею будемо робити?

— Як то — що! Будемо їсти!

— Та чи ти з дуба впав? Де ж ми з'їмо цілий мішок моркви?!

— Ет, не маєш чим клопотатися! Що з'їмо — з'їмо, а що не з'їмо — викинемо.

Справді, з тим клопоту не повинно було бути, зате був клопіт інший: де ту моркву зсипати? Мішок треба було віддати, бо він був частиною інститутської власности. Але й цю проблему ми розв'язали так, що висипали все цінне джерело вітамінів у кут біля умивальника і накрили для естетики кількома листками „Правди".

Отой розподіл моркви, коли не числити врочистих зборів, що закінчилися танцями під громофон, був єдиною радістю на відзначення річниці Жовтневої революції. Бо виплати не дали і сказали, що не знають, коли дадуть. Пообіцяли, правда, що виплатять неодмінно, і запевнили, що це — лишень питання часу.

(Продовження буде).

Увага! Детройт, Міш. Увага!

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в ДЕТРОЙТІ, Міш.

повідомляє, що

в суботу, 16-го серпня 1975 р.

о год. 7:30 веч., в залі

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

при вул. Мартін ч. 4655 в Детройті, Міш.

— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАТИВНІ НАРАДИ

ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ

У Нарадах повинні взяти участь члени Управи Окружного Комітету, а зокрема Секретарі та члени Управи Відділів, приналежних до Округи, а саме:

20, 75, 82, 94, 110, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292, 302, 303, 309, 341, 463, 504 і 506.

У Нарадах візьмуть участь:

ЙОСИП ЛИСОГІР, головний предсідник
ВОЛОДИМИР СОХАН, головний секретар
ІВАН ВАЩУК, головний контролер
ЄВГЕН РЕПЕТА, головний радний
БОГДАН ДЕЙЧАКІВСЬКИЙ, обл. організатор

ЗА УПРАВУ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ:

Володимир Дідик, гол. Василь Папік, секр.

„МИ ХОЧЕМО ВЧИТИСЯ"...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ладів головного радного УНСоюзу і відомого педагога та автора книги англійською мовою „Українці в Америці", д-ра Мирона Куропася, на тему перших поселенців в ЗСА.

Курсанти прибули з таких стейтів Америки: Міннесота, Огайо, Тексас, Вашінгтон, Ровд Айленд, Массачусетс, Фльорида, Ню Йорк, Ню Джерзі, Пеннсильвенія, а також з Венесуелі та різних провінцій Канади: Онтаріо, Квебек та інших. Навчаються тут також дві працівниці Союзівки: Дарія Троян і Маріянна Чайківська, які не зважаючи на цілоденне зайняття, хочуть набути знання з українознавчих предметів. Сюди знову приїхали п'ятьох курсантів, студентів з минулого року, які сказали, що їм так подобалося навчання на Курсах Українознавства і те, що вони тут мають змогу перебувати в українському гурті, що ще раз в них зродилося бажання приїхати на Союзівку. В розмові з студентами Курсів — Марією Гусак (Конектикат), Орестом Корсунським (Міннесота), Михайлом Пацаєм (Фльорида), Мартою Турчин (Невада) і Лідією Припхан (Венесуеля) виявилося, що головна їхня ціль участи в Курсах — це добре навчитися української мови, танків і українського мистецтва; їхні улюблені мистці — це Яків Гніздовський, Любослав Гуцалюк і Едвард Козак, з картинами яких вони запізналися на Союзівці. Курсанти ще проявили бажання якнайбільше довідатися про події в Україні, з якими вони дещо вже обізнані. А в однієї з курсанток, Марти Турчин, особливе бажання: „Я дуже люблю історію і географію, це також мого батька улюблені предмети, тому я дуже хотіла б навчитися української історії і географії, щоб приїхавши на Фльориду, змогти дискутувати з батьком на історичні чи географічні теми. Я знаю, що цим він дуже тішився б і ми були б ще ближче як досі". Говорячи зі студентами, було замітне заінтересування наукою на Курсах, а зокрема приємно вражала спільно висловлена думка: „Ми хочемо навчитися говорити по-українськи, ми хочемо бути у своєму гурті".

НОВА ЯПОНІЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

коли досі, японці зрозуміли, що оборона їхньої батьківщини залежить цілковито від ЗСА. Тому то щойно тепер багато японців теж зрозуміли, що їхня дотогочасна постава супроти ЗСА була самолюбною і немудрою: з одного боку вони уповають на те, що безпека Японії є залежна від американської „атомової парасолі", а з другого — японці відмовляються мати на своїй землі американську атомову зброю!

Розбудова власної атомової зброї все ще становить дуже контроверсійну проблему в Японії. Більшість японців все ще виступають проти розбудови власної атомової зброї; але багато погоджується з думкою, що в недалекому майбутньому Японія повинна мати свою власну атомову зброю.

Більшість японців здає собі ясно справу з того, що всі ті досягнення, які Японія має сьогодні, вона здобула в основному завдяки допомозі Америки. Вони рівнож свідомі того, що проблеми, які стануть перед Японією на протязі нових 30-ти років, будуть значно інші, та вимагатимуть інших заходів для їх полагоджування.

Проте, не зважаючи на деякі сумніви і незадоволення з теперішнього положення Японії, японці є певні себе, і з новим довір'ям дивляться у своє майбутнє. Про це японці висловлюються так:

„Пережили ми великі труднощі в минулому — переживемо їх і в майбутньому".

Імпрези на Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

рон Куропась, відомий педагог і автор праць з ділянки історії українського поселення в Америці, в тому книжки „Українці в Америці", на тему „Чи українські американці зможуть проіснувати?" Доповідач накреслив історію українських поселенців в ЗСА від 1880 до 1960 року, при тому розказуючи про заснування УНСоюзу і „Свободи", й також зілюструвавши події сучасних днів і діяльність поодиноких організацій. Після доповіді, не зважаючи на пізню годину, розгорнулася дискусія.

У п'ятницю, 7-го серпня, о год. 9.30 вечора на терасі „Веселка" відбулася забава при звуках оркестри Союзівки і співі Марусі і Орисі Штинь-Гевко. Конферансьє, під час усіх програм на імпрезах Союзівки, як звичайно, була Аня Дидик.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Василя Гусара

складаю на фонд студій українознавства при Гарвардському університеті суму 50.00 долярів.

С. МАРТЮК

На Союзівці —

ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в КЕРГОНКСОНІ

Комічна оперета на 3 дії

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

І. Котляревського — М. Лисенка

Український Оперний Ансамбль Ню Йорк

Неділя, 17 серпня 1975 р.

Год. 8:00 вечора

Виконавці — оперові співаки і драматичні актори. Муз. кер. маестро Я. Ліщинський. Режисер Т. Федорович. Концертмайстер Л. Ліщинська. Спонзор N.Y. Counsil of the Art.

Замість квітів на могилу

сл. п. проф. Михайла Ждана

(† 27. VII. 1975)

слідуючі громадяни зложили пожертви на Видавничий Фонд „УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА":

по 25.00 дол. — проф. Юра і Софія Яримкевичі, Мушка і інж. Нестор Ходновський, Михайло Колодій, д-р Ярема Раковський, Учительська Громада в Клівленді, 12 сусідів із Споккейн вул.; по 50.00 дол. — д-р Любомир Винар з Родиною; 15.00 дол. — УНС, Відділ 334 Франка (М. Задерецький); по 10.00 дол. — Григорій Крісла тий з Родиною, мгр Михайло Топорович, Степанія і д-р Іван Зварунн, Володимир і Юлія Паньковн, проф.-ри Олена і Маріян Дубн, інж. Роман і Мирослава Грабці, мгр М. і Я. Пізурки, Ярослав Ярема, Степан Ждан, Микола і Володимира Кавки; по 5.00 дол. — Ф. Казол, Михайлина Ставнича, Орися і мгр Мих. Савчаки, інж. Іван і Степанія Фури, Анастазія Голубець; по 2.00 дол. — Гар. Гелетій.

Всім Жертводавцям щиру подяку складає

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА



Гравюра на металі. Емаль.
К. Шонк-Русича.

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ

200-річчя Американської Незалежности та 100-річчя Українського Поселення в Америці

ТЕНІСОВІ ТА ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

в днях 29, 30, 31 серпня та 1 вересня 1975 р.

на кортах „СОЮЗІВКИ"

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

за індивідуальні першості

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ І КАНАДИ на рік 1975

І ЗА ЧАШІ

УНСОЮЗУ, „СОЮЗІВКИ", „СВОБОДИ", „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА" і п-ні М. ДУШНИК

в поодинокій грі:

ЖІНОК - ЧОЛОВІКІВ - МОЛ. - СЕНЬЙОРІВ (35-44) - СЕНЬЙОРІВ (45 і 55 р.) ЮНАЧОК-ЮНАКІВ (18, 16, 14, 12 і нижче р.)

Зголошення до змагань враз із вписовим по $ 5.00 приймає:

Mr. BOHDAN RAK
43-21 49th Street
Long Island City, N. Y. 11104

до 23-го серпня 1975 р. Додаткових зголошень перед початком змагань не приймається, бо льосування відбудеться на засіданні Комісії на передодні змагань.

ПОРЯДОК ЗМАГАНЬ:

П'ЯТНИЦЯ, 29 серпня — год. 1:00 по пол. на Союзівці: елімінаційна рунда чоловіків. Змагуни, які мусять змагатись в цій рунді одержать окреме повідомлення від проводу турніру до середи, 27 серпня.

СУБОТА, 30 серпня — год. 8:30 рано на Союзівці: 1-ша рунда юначок (всі групи), сеньйорів (35 р. і 45 р.) та жінок. Год. 8:30 рано в Ню Полц: 1-ша рунда чоловіків. Год. 10:30 на Союзівці: 1-ша рунда юнаків (всі групи) год. 10:30 в Ню Полц: турнір переможених. Год. 3:30 по пол. на Союзівці: 1-ша рунда сеньйорів (55 р.)

Час та місце дальших змагань назначить провідник змагань Р. Ракочий ст.

Змагуни групи чоловіків, вильосовані до елімінаційної рунди на п'ятницю, які не зможуть приїхати в цей день, як рівнож ті, що відпадуть в елімінаціях, можуть змагатись в групі переможених.

З уваги на короткий час турніру та велике число учасників, змагуни можуть голоситись тільки до одної конкуренції, яку зазначать точно на реєстраційнім листку.

на басейні „СОЮЗІВКИ"

СУБОТА, 30-го СЕРПНЯ 1975 р.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

за ПЕРШОСТІ УСЦАК-у, за мандрівну чашу УНСОЮЗУ у дружиновому точкуванні

та за медалі і нагороди УНСОЮЗУ

у слідуючих конкуренціях:

Хлопці (8-10 р.) — 25 м довільним
Хлопці (11-12) — 25 м довільним
Юнаки (13-14) — 50 м. довільним і 50 м грудним
Юнаки (15-17) — 50 м. довільним
50 м грудним
100 м змінним
Чоловіки — 100 м довільним
100 м грудним
4 х 50 м гінці — довільним
4 х 50 м гінці — змінним
Дівчата (8-10) — 25 м довільним
Дівчата (11-12) 25 м довільним
Юначки (13-14) 50 м довільним
Юначки (15-17) 50 м довільним і 50 м грудним
Жінки — 50 м довільним і 50 м грудним
4 х 25 м гінці довільним

Зголошення до змагань, подаючи прізвище, вік і конкуренцію (окрім гінців), слати до четверга 28 серпня на адресу:

Mr. Jaroslaw Rubel, c/o Soyuzivka
Kerhonkson, N.Y. 12446

Додаткові зголошення приймається в суботу, 30-го серпня від год. 9:30 рано над басейном Союзівки.

Початок змагань — субота, 30-го серпня 1975 р. 11-та год. рано, фінали по полудні того самого дня.

Вписове $1.00 від особи.

Змагуни (-ки) можуть брати участь в одній віковій групі (окрім гінців).

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК.

Всі учасники тенісових та плавацьких змагань одержать пропам'ятні медалі.

Змагуни (-ки) подбають про замовлення нічлігів на „Союзівці" на час змагань:
"SOYUZIVKA", Ukrainian National Association Estate, Kerhonkson, N.Y. 12446
Тел.: (914) 626-5641

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК

ПРОСИМО ВИТЯТИ ТА ВИСЛАТИ РАЗОМ З ВІДПОВІДНОЮ ОПЛАТОЮ
(Зголошення без вписового не приймається)

1. Ім'я і прізвище: ______________________
2. Адреса (по-англійськи): ______________________
3. Телефон: ______________________
4. Дата народження ______________________
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь: ______________________
6. Клюбова приналежність: ______________________

Чеки виставляти на: KLK, American Ukrainian Sports Club.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ ВІДДІЛ ПОВІТУ МОРРІС

влаштовує

ПІКНІК

в неділю, 24-го серпня 1975 р.

від год. 12 дня — 9 вечора

SUN AND FUN BEACH CLUB

Ironia, N.J. Rt. 513

- Вступ і повний буфет $5.00 для дорослих, $3.00 для дітей.
- Виряд для купелі, тенісу, відбиванки, копаного м'яча та бейзболу проситься привезти зі собою.
- За інформаціями та білетами звертатися до І. Пелех — (201) 539-7819 і З. Онуфрик — (201) 584-6954.

БРАТСТВО СВ. СТЕФАНА,
221-ий ВІДДІЛ УНСОЮЗУ в ЧІКАГО, Ілл.

повідомляє Членів Відділу, в якому довгі роки віддано працював та його розбудовував бл. п. Тарас Шпікула і його дружина Марія, що

дивідендові чеки

можна отримати кожної неділі в годинах від 10-ої ранком до 1-ої по полудні в Домі УНСоюзу. Проситься Членів принести зі собою членські платничі книжечки для кращої евіденції та обслуги. Якщо Членам невигідно прибути до Дому УНСоюзу, проситься їх звертатися до новообраної фінансової секретарки Відділу на адресу:

MRS. HELEN KARACHEWSKI
834 N. Oakley Blvd., Chicago, Ill. 60622

Всіх Членів проситься вирівняти залеглі та біжучі вкладки, щоб Відділ міг розраховуватися на час із Головною Канцелярією.

Галина Карачевська, фін. секретар

НОВІ НОТНІ ВИДАННЯ:

Два сольоспіви:

„Грай, скрипко, грай" для високого голосу, фортеп і скрипки.

„Тобі одній", для високого голосу форт. і віольончелі. Ціна 2.00 дол.

„Верховина" для фортеп. Ціна 1.20 дол.

До набуття в українських книгарнях ЗСА і Канади, або в автора: Osyp Zaleskyi, 328 Mills St., Buffalo, N.Y. 14211

ТОВАРИСТВО ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ ВІДДІЛ в НЮ ЙОРКУ

запрошує всіх Мирян УКЦеркви і заінтересованих осіб, на

ІНФОРМАЦІЙНІ СХОДИНИ

ПРО УКРАЇНСЬКІ ДНІ В РИМІ ТА РИМСЬКІ ЗАКУЛІСИ

які відбудуться

в четвер, 14-го серпня 1975 р.

о 6-ій год. вечора

в УНДОМІ, 142 — 2-га Авеню в НЮ ЙОРКУ

Говоритимуть безпосередні учасники в Римі.

УПРАВА ВІДДІЛУ

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. Шевченка в ЗСА

в глибокому смутку повідомляє, що 25 липня 1975 р. відійшов у Вічність на 69-му році життя

сл. п.

Проф. МИХАЙЛО ЖДАН

член-кореспондент НТШ, член Управи Осередку НТШ в Клівленді, український історик, автор цінних історичних праць з історії княжої доби, визначний педагог, суспільно-громадський діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Родині складаємо щирі слова співчуття.

УКРАЇНСЬКЕ МИСЛИВСЬКО-РИБАЛЬСЬКЕ ТОВАРИСТВО „ТУР"

ділиться зі своїми Членами сумною вісткою, що в суботу, 26-го липня 1975 року відійшов у Вічність на 77-му році життя

бл. п.

ІВАН МАКАРОВИЧ КРАМАРЕНКО

довголітній член Товариства, відомий український громадський діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленому Синові і Дружині, складаємо вислови глибокого співчуття.

УПРАВА ТОВАРИСТВА ТУР

ГОЛОВНА РАДА НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ім. ШЕВЧЕНКА

ділиться сумною вісткою з Членством НТШ та Українським Громадянством, що ранком в суботу, 19-го липня 1975 р. в Буенос Айресі, Аргентина, відійшов у Вічність, на 83-му році життя дійсний член НТШ

Проф. Д-р ЮРІЙ ПОЛЯНСЬКИЙ

Покійний був старшиною артилерії Української Галицької Армії, учасником боїв за Львів; відомий український географ і геолог, професор географії Академічної гімназії у Львові, професор Богословської Академії, довголітній інспектор середніх шкіл Львівської Шкільної Кураторії, професор географії і голова Географічного Інституту університету ім. Івана Франка у Львові, довголітній директор Природознавчого Музею НТШ у Львові та член Кураторії, на еміграції професор географії Українського Вільного Університету в Мюнхені, а після переїзду до Аргентини звичайний професор геології державного університету в Буенос Айресі та почесний член Аргентинського Геологічного Товариства. Покійний був членом багатьох наукових товариств та інституцій, співробітник Енциклопедії Українознавства й автор численних наукових праць в ділянках географії і геології, друкованих в українській, еспанській і польській мовах. Мимо широко розгорненої наукової праці, Покійний брав живу участь в українському суспільно-громадському житті.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Вельмишановній Дружині Марії, як також опечаленій Дочці Марті та Внукам, складаємо щирі та сердечні вислови глибокого співчуття.

Проф. д-р ОСИП АНДРУШКІВ — діючий президент ГР НТШ

Проф. д-р ПЕТРО СТЕРЧО — діючий генеральний секретар ГР НТШ

$50,000 ЗА $14.65

ВЖЕ ЗА $14.65 МІСЯЧНО МОЖЕТЕ ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ НА $50,000 НА ВИПАДОК АКЦИДЕНТОВОЇ СМЕРТИ АБО НА $25,000 НА ВИПАДОК ЗВИЧАЙНОЇ СМЕРТИ, ПРИДБАВШИ 10-РІЧНУ ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ

Українського Народного Союзу

(Якщо Вам не більше, як 24 роки)

Дорогі Батьки! Чи Ви вже записали свою дитину до народної Української Школи св. Юра, чи Академії св. Юра в Ню Йорку. Зробіть це негайно. Українська школа це запорука для наших дітей.
Телефонуйте в цій справі до Парохії св. Юра на 7-ій вулиці в Ню Йорку. Тел.: (212) 674-1615

ВАТИКАН І НАШІ ПОЛЬСЬКІ СУСІДИ

(Продовження зі стор. 2-ої)

політично - дипломатичного характеру, як можна вивести із звідомлень, відбулася в некорисній „астрологічній констеляції".

В чому ж суть цієї „астрологічної констеляції"? Не входячи в подробиці, а тільки слідкуючи за звідомленням добре зорієнтованої світової преси різних країн, а тому також і звідомлення про поставу цілого польського єпископату з примасом Польщі на чолі, дозволимо собі зробити два ствердження.

Перше: самий задум Ватиканської дипломатії виходив із заложення, що вистачить договоритися з політичним режимом, який є при владі, щоб розв'язати дуже часто питання незвичайної ваги для існування Христової Церкви. До таких питань належить, між іншим, питання виховання молодого покоління в християнському дусі, питання катехизації у школах, питання дискримінації християн в усіх шарах суспільности, якщо йдеться про можливості студій, праці, соціяльної опіки тощо. І йдеться тут не тільки про декларативні заяви чи відклик до конституції, яка на папері може бути навіть дуже прогресивною, але йдеться про щоденну практику в житті.

Та найважливішою справою, якої у своїх плянах не врахував монс. Казаролі, це питання іменування кандидатів до єпископського служіння. Уряд хотів привласнити виключно собі це право; від його волі мало залежати оте старе в історії Христової Церкви, чи хтось є „аксіос", згл. „анаксіос", якщо він має бути покликаний до єпископського служіння. — Польський єпископат рішуче відмовився, щоб про це, хто буде належати до колегії єпископів у Католицькій Церкві в Польщі, себто, хто достойний найвищого ступеня Тайни священства, — мав рішати уряд, для якого Христова Церква і її Таїнства є „пережитками минулого". Відповідь польського єпископату монсеньйорові Казаролі, що був готов іти на таку розв'язку, була — рішуче НІ! Про цю справу, — таке є становище єпископату, — може й має право рішати тільки єпископська колегія Католицької Церкви в Польщі, — навіть не Апостольська столиця в порозумінні з урядом. Для нас, українців, це прегарний приклад. Бо саме за те право, яке нам гарантоване традицією і правно - канонічним уставом Східніх Церков, Українська Католицька Церква бореться. Нашій Церкві, конкретно, єпископському Синодові, незаконно відібрано це прадідне право. Для нашої Церкви вибирається, іменується і висвячується Владик, які в очах Божого люду є „анаксіос", а в очах куріяльних кіл „аксіос". Чому такі дві несправедливі міри?.. Наступні висланники Апостольської столиці — монс. Поджджі і кард. Баджджо старалися направити те, що зробив монс. Казаролі. Це доказ покаяння! Очікуємо цього покаяння у Святому році супроти нашої помісної Церкви, в надії, що євангельські слова: „Покайтеся, бо приблизилося царство небесне" — є живими і зобов'язуючими для всіх і супроти всіх помісних Церков.

Вихідне заложення Ватиканської дипломатії нереальне в тому, що воно давновіджиле і орієнтується на минулі часи, в яких ті, що були при владі, признавалися бодай до якоїсь віри, значить, мали сумління зформоване вірою в Божество. Часи змінилися, і тому оправданим є чуйність і обережність, бо й сумління „власть імущих", — якщо про сумління можна говорити, — є інше. І друге: оцінка польського католицизму, з якої монс. Казаролі виходив, починаючи розмови з теперішніми політичними керівниками Польської Демократичної Республіки, виявилася помилковою. Польський католицизм відомий від давна - давен тим, що він був завжди щировідданий і слухняний Апостольській столиці. „Рома льокута..." Всяка дискусія кінчилася! Якщо так, — то вистачило б договоритися з урядом, а вислід договорення просто подати до відома відповідальним за Христову Церкву ієрархам-єпископам. Але й тут часи змінилися, і польський католицизм в останніх десятиліттях збагатився великим життєвим досвідом. Вистачить назвати досвід із часів німецько - гітлерівської окупації і досвід щоденного життя в умовах режиму, в якому кожна релігія є приречена, на підставі марксо - ленінської доктрини, на смерть, — не важно, наглу чи повільну...

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Видання Українського Вільного Університету

МОЖНА ЗАМОВЛЯТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДА"

SYMBOLAE IN HONOREM GEARGII Y. SHEVELOV (Збірник на пошану проф. д-ра Юрія Шевельова)	$22.00
Володимир Янів: СТУДІЇ ТА МАТЕРІЯЛИ ДО НОВІШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ (Wolodymyr Janiw: Studies and Materials on Modern Ukrainian History)	15.00
ЗБІРНИК НА ПОШАНУ ІВАНА МІРЧУКА (Symbolae in memoriam Ioannis Mirchuk, 1891-1961)	15.00
МАТЕРІЯЛИ ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ під редакцією В. Янева (Material for History of the Ukrainian Church)	15.00
М. Д. Добрянський: УКРАЇНСЬКО - ПОЛЬСЬКІ СТОСУНКИ У XIX СТ. (M. D. Dobrjanskyj: The Ukrainian-Polish Relations in XIX Century)	4.00
Н. Полонська - Василенко: ДВІ КОНЦЕПЦІЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ Й РОСІЇ (N. Polonska-Wasylenko: Zwei Konceptionen der Geschichte der Ukraine und Russlands)	3.00
А. Жуковський: П. МОГИЛА І ПРОБЛЕМА З'ЄДНАННЯ ЦЕРКВИ (Petro Mohyla and the Problem of Unity of Churches)	11.00
Borys Lewytzkyj: DIE SOWJETISCHE NATIONALITAET POLITIK NACH STALINS TOD (1950-1970) (Б. Левицький: Совєтська політика щодо національностей після смерти Сталіна)	11.00
О. Юрченко: УКРАЇНСЬКО - РОСІЙСЬКІ СТОСУНКИ ПІСЛЯ 1917 Р. В ПРАВНОМУ АСПЕКТІ (Alexander Jurchenko: Ukrainian-Russian Relations After 1917 in Their Juridical Aspect)	15.00
В. Шелест: ІДЕОЛОГІЧНА БОРОТЬБА МІЖ МОСКВОЮ І ПЕТЕРСБУРГОМ І ЇЇ ВІДОБРАЖЕННЯ В ЛІТЕРАТУРІ (Ideological and Cultural Feuds Between Moskau and St. Petersburg-Leningrad as Reflected in Literature by W. Shelest)	3.00
GREGOR KRUK — Vorwort von Jean Cassou, Einfuehrung von Isa Bauer (Мистецька монографія)	28.50

Замовлення і належність разом з коштами пересилки (32 ц. від кожної книжки) слати на адресу:

Svoboda

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Концерт Ренати Бабак у Гартфорді

Цей концерт був не лише високомистецькою імпрезою, яка дала багато насолоди і щастя слухачам, але й небуденною подією, яка сколихнула життям доброї й активної української громади в Гартфорді.

Гості — Рената Бабак, її подруги Марина і Алла та Тома Гриньків прибули до Гартфорду вже в п'ятницю, 13-го червня. Дівчата замешкали в гостинному домі, Теодора і Стефанії Балків і цей дім протягом чотирьох днів став немов головною квартирою адміністрування спеціяльних і нових заходів у підготові до концерту. Панство Балки ввічливістю і піклуванням понад десятком гостей створили атмосферу родинного тепла і призні, а це стало добрим початком перебування Ренати в Гартфорді.

Уже в п'ятницю співачка поїхала до залі — авдиторії на Гартфорд Пляза, яку безкоштовно уважливими стараннями виклопотав Богдан Стельмах. У тій гарній залі співачка і пяніст перевели пробу. Опісля відбулися перші зустрічі і розмови гостей з провідними діячами громади.

Концерт і всі інші події з ними зв'язані підготовляв д-р Осип Теслюк, голова місцевого Відділу УККА.

„Співала серцем і душею".

Музичний критик із щоденника „Гартфорд Курант" високо оцінив талант і виступ Ренати Бабак на концерті, в неділю 15-го червня. На концерт прибули не тільки українці з Гартфорду і його околиць, але й групи людей з Ню Гейвену, а то й з Бриджпорту. з Ню Йорку приїхав маестро Терен-Юськів, який весь концерт записав на звуковій тасьмі.

Співачка почала свій концерт українською арією „Дивлюсь я на небо" і зразу полонила усіх слухачів, які з захопленням і признанням оплескували кожну точку програми. У довшому репортажі, з цього концерту, згаданий критик не щадів похвал виконавцям, пишучи, що Рената й пяніст Тома Гриньків — артисти глибокого відчуття, мистецької тонкости, але при тому й могутньої сили, і що Рената співала, зокрема українські пісні, „серцем і душею". Фортепіяновий супровід Томи Гринькова вказував на ніжність української душі. Співдія у мистецькому виступі співачки і пяніста була така прекрасна, що, як це пізніше сказав інж. Прицляк, йому здавалось, що Тома Гриньків це — не в третьому поколінні український уродженець Америки, а молодий талант, який враз з Ренатою прибув недавно з Києва, щоб чарувати слухачів мистецтвом найвищого рівня.

Співачка, на прохання публіки проспівала ще кілька наддатків. Слухачі, стоячи довго її оплескували. При кінці концерту обдаровано Ренату двома китицями квітів, від Відділу УККА і від місцевого українського хору.

Прийняття

По концерті, в залі Українського Народного Дому, влаштовано в честь Ренати Бабак прийняття. Його господар д-р Теслюк, при вході до залі, привітав співачку хлібом і сіллю. Понад сто осіб засіло до столів. Головний стіл прикрасила Олександра Крупа, яка на цю гостину приготовила різне печиво. В часі прийняття співав хор під управою відомого діяча тієї громади і довголітнього представника ФКУ інж. Олександра Прицляк, який і проводив програмою того вечора. Атмосфера була радісна і дружня. Було декілька привітань і коротких промов. Гостя д-р Ірена Кірк, професорка з університету Коннектикату, розповіла про листи Леоніда Плюща, які вона переклала на англійську мову і передала американській пресі до публікації. Отець Огірко радів концертом Ренати Бабак, висловивши їй побажання дальших успіхів на славу українського народу. Співачка подякувала всім за доброзичливість і за підтримку. Хор і присутні відспівали Ренаті Бабак многоліттєвіє. Молодь просила співачку про підписи на програмках концерту.

Телевізійна станція ВФСБ передала у новинках о год. 7-ій і відтак о год. 11-ій вечора у справно звиведеному монтажі вістку про Ренати Бабак концерт і призну інформацію про талановиту українську співачку.

Наступного дня кореспондентка АП (Асошієйтед Пресс) перевела з Ренатою Бабак понад двогодинне інтерв'ю. Репортажі про співачку появились у пресі стейтів Массачусетс і Коннектикат.

ФКУ старався допомогти співачці.

Концерт у Гартфорді закінчив весняну фазу тріюмфального турне Ренати Бабак, що його влаштовано старанням Фонду Катедр Українознавства. Адміністраторкою турне була Христина Балко, керівник бюра ФКУ в Кембриджі. Заходами ФКУ, в жовтні ц. р. ще буде влаштований концерт Ренати Бабак в Торонті, Канада.

Головна Екзекутива ФКУ, дякуючи своїм представникам і приятелям за співпрацю і труд у влаштуванні тих незабутніх імпрез і бажаючи Ренаті Бабак дальших успіхів, радіє, що ФКУ міг допомогти прекрасній українській співачці в її перших виступах на терені Америки. Рената здобула розголос, високу оцінку її співу, добрі відгуки в американській пресі і контакти з мистецьким світом Америки.

Н. Н.

Спільна сесія НТШ і „Слова" в Едмонтоні

Спільна науково-літературна сесія відбулась 26-го травня ц. р. в залі Українсько-Канадського Архіву - Музею в Едмонтоні, заходами управи Осередку НТШ на Західню Канаду та Об'єднання українських письменників „Слово". Її відкрив голова Осередку проф. д-р Яр Славутич, привітавши всіх приявних (40 осіб), зокрема професора Манітобського університету д-ра Я. Рудницького, який 25 років тому видав у Вінніпезі першу працю з назвознавства п.н. „Українські місцеві назви в Канаді". Між приявними був президент Канадського Інституту Назвознавства Г. Делані, професор Лявальського університету в Квібеку Г. Сотіров і французький поет Рене де Гар, тепер професор Делярварського університету, які оглянули з зацікавленням музей зокрема виставку творів українок пера. Він передав провід сесії проф. д-рові Яр. Рудницькому і тоді д-р А. Власенко - Бойцун виголосив доповідь на тему „Українські місцеві назви в Північній Дакоті", спершу зупинившись на історії українського поселення в ЗСА. Українські поселенці зустрічаються вже в XVII і XVIII ст. У Північній Дакоті зустрічаються такі назви українських поселенців: Іван (тепер Фавст), Віра, Максим, Ольга, Оришка, Марта, Балта, Одеса (дві), Крим, Дон, Русь та Україна. Цю останню назву надали своїй оселі українські поселенці зі Золочівщини, які переїхали в 1896 р. з Канади до Дакоти. В основному вони займались хліборобством. З найновішої хвилі українських поселенців у Дакоті зупинилось 8 родин, а між ними вибився на перше місце, в політичному житті стейту, д-р А. Жуковський.

Після доповіді предсідник д-р Я. Рудницький згадав про українського подорожнього з XVIII ст. д-ра Ю. Лисянського, іменем якого названий один з відкритих ним, обслідуваних та зазначених в картографії островів на північ від Гаваїв. Іменем П. Полетики, якому завдячуємо граничні лінію між Канадою і ЗСА, названий один з верхів пасма гір на Алясці.

Літературною частиною проводив голова „Слова" Юрій Васильович Стефаник. Поет Яр. Славутич представив французького поета Рене дю Гара, автора поетичних збірок, за які він отримав золоту медалю, наукових праць тощо. Народився в Альжирі в 1919 р., студіював у Сорбоні і тепер викладає французьку літературу в Делярварському університеті в ЗСА. Познайомившись з Яр. Славутичем, на одному з наукових з'їздів, зацікавився його поетичною творчістю, що їх переспівує на французьку мову з перекладів. Береться за вивчення української мови. Опісля поет Яр Славутич прочитав свої чотири поезії, а перекладач Рене дю Гар у перекладі на французьку мову. Яр Славутич прочитав „Карпатські січовики", „Прудивус" з циклу „Запорожці" і два вірші з нової книги „Завойовники прерій" (Едмонтон, 1974, друге видання з англійським перекладом). Приявні з увагою слухали обох поетів і зокрема нагородили французького поета голосними оплесками за його дійсно тепле слово про українців. Тоді голова „Слова" закрив прилюдну сесію.

М. Х.

ГРОМАДЯНИ!

М'ясо, ярина і інші продукти коштують сьогодні два рази більше, як коштували десять років тому. Чому вистачає Вам забезпечення, яке Ви придбали 10 чи 20 років тому? Негайно доповніть своє забезпечення

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

Д-р Михайло Данилюк:

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

ЛІКАРСЬКИЙ ДОВІДНИК

Ціна: 7.00 дол.

Замовляти:

SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА МОСКАЛИК — членка УНС Відд. 210 Т-ва Згода в Бронксі, Н. Й., померла 31 липня 1975 р. на 84 р. ж. Нар. в с. Поповичі, пов. Перемишль і стала членкою УНС 1918 р. Полишила в смутку Михайла і Анну. Похорон відбувся 2 серпня ц. р. на цвинтарі Сакрет Герт у Vineland, N.J.
Вічна Їй Пам'ять!
Ів. Франко, секр.

МЕЙ ГІББА — членка УНС Відд. 272 в Мепльвуд, Н. Дж., померла 15 липня 1975 р. на 74 р. ж. Стала членкою УНС 1953 р. Полишила в смутку дочку Лесю, сина Евгена і 2 внуків. Похорон відбувся 18 липня 1975 р. на цвинтарі Голливуд в Юніон, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Т. Литвин, секр.

ІВАН ЛЮБУНЕЦЬ — член УНС Відділа 81 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Куртіс Бей, Мд., помер на 67 р. ж. Став членом УНС в 1935 р. Полишив дружину, сина, дочку і 2 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Медоврідж в Балтіморі, Мд.
Вічна Йому Пам'ять!
А. Луканчук, секр.

ВАСИЛЬ ГУЗАР, член УНС Відд. 353 Т-ва Запор. Січ в Ню Бронсвіку, Н. Дж., помер 25 липня 1975 р. на 62 р. ж. Нар. в Перемишлі, Україна і став членом УНС в 1956 р. Полишив у смутку дружину Дарію, дочку Наталку, сина Данила. Похорон відбувся на Укр. Правосл. цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Дарія Оріховська, секр.

МИХАЙЛО СОВТУС — член УНС Відд. 49 Б-ва св. Арх. Михаїла в Торонті, Канада, помер 22 червня 1975 р. на 84 р. ж. Нар. в Україні і став членом УНС в 1956 р. Полишив у смутку дружину Фаню, 3 доньки, 2 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 25 червня 1975 р. на цвинтарі Проспект в Торонті, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ ЛЮТАН — членка УНС Відд. 307 Т-ва ім. митр. А. Шептицького в Бостоні, Масс., померла 27 червня 1975 р. на 66 р. ж. Нар. в с. Спас, пов. Долина, Україна і стала членкою УНС 1951 р. Полишила в смутку мужа Прокопа, дітей Якова, Анастазію, Станіслава і Івана. Похорон відбувся 30 червня ц. р. на цвинтарі св. Йосифа в Бостоні, Масс.
Вічна Йому Пам'ять!
Д. Галонька, секр.

АННА КРАФТА, членка УНС Відд. 185 Б-ва св. Василія в Мейфілд, Па., померла 11 липня 1975 р. на 80 р. ж. Нар. в Олд Порч, Па., і стала членкою УНС в 1926 р. Полишила в смутку дочок: Ольгу, Єлисавету, Марію. Похорон відбувся на цвинтарі Валей Вю в Монтдейл, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Романишин, секр.

ЯРОСЛАВ МАТВІЇВ — член УНС Відд. 379 Б-ва св. Юрія в Чікаго, Ілл., помер 22 червня 1975 р. на 44 р. ж. Нар. в Стрию, Україна і став членом УНС в 1954 р. Полишив у смутку дружину Меланію, дітей Йосипа-Василя, Дасю-Дарку, матір Марію, брата Михайла. Похорон відбувся 25 червня ц. р. на цвинтарі св. Миколая в Чікаго, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Семків, секр.

ПЕТРО СЕМЧИШИН, член УНС Відд. 492 Т-ва Дніпро в Оттаві, Канада, помер 30 травня 1975 р. на 53 р. ж. Нар. в Тернополі, Україна, і став членом УНС в 1957 р. Полишив у смутку дружину Анну, сина Богдана. Похорон відбувся 2-го червня 1975 р. на цвинтарі в Оттаві, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
Віра Боцюрків, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 17-го СЕРПНЯ 1975 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд., о год. 2-ій по пол. у Вінярського. Проситься прибути на збори та відібрати дивідендові чеки. — Ів. Бурний, секр.

SARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel. GR 3-3550. New York, 10003
НИТКИ Д.М.Ц., матеріяли для вишивання, канва й. в АРЦІ.

Funeral Directors

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

Нема то як на Союзівці!



Оселі Українського Народного Союзу
в Кетскильських горах біля міста
КЕРГОНКСОН, Н. Й.

КОЖНОЇ П'ЯТНИЦІ ЗАБАВА з танцями при звуках оркестри СОЮЗІВКИ — акордеоніст А. ХУДОЛІЙ — співає ОКСАНА БОРБИЧ

Субота, 16-го серпня 1975 р.
АНЯ ЧОРНОДОЛЬСЬКА — сопрано.
ЗАБАВА — оркестра Б. ГІРНЯКА

Неділя, 17-го серпня 1975 р.
Виставка образів — ЛЮБОСЛАВА ГУЦАЛЮКА
Вечером — „НАТАЛКА ПОЛТАВКА" оперета у виконанні УКРАЇНСЬКОГО ОПЕРНОГО АНСАМБЛЮ НЮ ЙОРК під кер. Л. РЕЙНАРОВИЧА

Субота, 23-го серпня 1975 р.
ТОМА ГРИНЬКІВ — фортепіяновий концерт
ЗАБАВА — оркестра СОЮЗІВКИ

Неділя, 24-го серпня 1975 р.
Вистава образів — ВОЛОДИМИРА БАЧИНСЬКОГО
ВЕЛИКИЙ ВІКЕНД „ДНЯ ПРАЦІ"

Субота, 30-го серпня 1975 р.
РЕНАТА БАБАК — меццо-сопрано — при фортепіяні — ТОМА ГРИНЬКІВ
ЗАБАВА — 2 оркестри „ТЕМПО" і „РУШНИЧОК"

Неділя, 31-го серпня 1975 р.
ВОКАЛЬНО-ТАНЦЮВАЛЬНІ АНСАМБЛІ СОЮЗІВКИ — ВОЛОДИМИР ГЕНТИШ — гостинний виступ. ЗАБАВА 2 оркестри „ТЕМПО" і „РУШНИЧОК"

Конферансьє всіх програм АНЯ ДИДИК
ВЕЛИКА ХОЛОДЖЕНА ЗАЛЯ „ВЕСЕЛКИ"
Телефон Союзівки — (914) 626-5641

Українські Пенсіонери!

Чи ви потребуєте додаткового заробітку на прожиток побіч соціяльної пенсії??? Якщо так, то найкращу нагоду такого заробітку дає Вам

ПРАЦЯ ОРГАНІЗАТОРА Українського Народного Союзу

Її можете виконувати вдень, чи вечером, в будні чи неділі й свята, коли маєте вільний час. Від Вашого часу і успіхів залежатиме Ваш заробіток. СПРОБУЙТЕ СВОЇХ СИЛ І ЩАСТЯ. Якщо Ви не є обізнані з життєвим забезпеченням УНСоюзу, ми Вас вишколимо. Зголошуйтеся листовно або телефонічно:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
Tel.: N.J. (201) 451-2200 — N.Y. (212) 227-5250-1



Український Католицький Цвинтар
СВ. ДУХА, Hamptonburgh, N.Y.
По інформації прошу писати або тел.:
(914) 476-0764
Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery
25 Chestnut Street, Yonkers, N.Y. 10701

ТАРЗАН, Ч. 7344. Медсестра Найомі



Поглянь! Надходить твоя приятелька!
Тарзане!
Медсестра Найомі!

Пам'ятай, кохана, що ти тепер є моєю жінкою!
Чую, що ти знову доказуєш штуки... Ти врятував нашого капітана Більського!
Мене за це гарно винагороджено!.. Поперше, одержав ці гарні „крила", а опісля поцілунок від прекрасної жінки!